

ROMEINS SCHIP DE MEERN 1

DE DAG DAT HET SCHIP VERGING

Romeinse tijd

De soldaat van de wacht klopte op de deur van het onderofficiersverblijf en stak zijn hoofd naar binnen. “Mag ik u storen, optio?” vroeg hij beleefd. De onderofficier legde zijn schrijfstift neer en keek hem vragend aan.

“De man waar u naar vroeg is hier,” zei de wachtsoldaat, “de man die we uit het water hebben gevist toen het schip verging.”

“Ah, ja...laat hem binnen!” beval de optio.

“We hebben de vrijheid genomen hem eerst even wat te eten en te drinken te geven. Ik zal hem meteen gaan halen.” De soldaat groette en sloot de deur achter zich.

De optio pakte zijn schrijfstift weer op en maakte zijn verslag af. Hij klapte de beide met was gevulde plankjes dicht en bond ze met een leren veter samen. Daarna deed hij een zegeldoosje om de knoop en verzegelde die met gesmolten lak.

Van een stapeltje nam hij een nieuw stel wastafeltjes en legde ze open voor zich neer.

Er werd geklopt en de soldaat van de wacht duwde een al wat oudere man naar binnen. Hij had een korte baard en zijn lang uitgegroeide haar zat in de war. Over zijn mosgroene tunica droeg hij een bruingeruite, Gallische schoudermantel met een kap. De optio zag direct dat hij aan zijn voeten een paar oude, maar goed onderhouden legersandalen had. De man gedroeg zich niet onwennig in deze militaire omgeving en de optio nam direct aan dat hij een oud-soldaat was.

Met een handgebaar wees hij op een kruk en de man ging zitten.

“Ik ben Flavus Verax, ondercommandant van deze centuria hier. Ik ben belast met het schrijven van een rapport over het ongeval met de Cygnus, de Zwaan. Maak jezelf bekend.”

De man schraapte zijn keel. “Ik heet Arne, maar

toen ik bij het legioen kwam, noemden ze me Friso, omdat ik een Fries ben. Later kwamen er nog twee Friese vrijwilligers bij en toen werd ik Barba genoemd...zoals u ziet omdat ik een baard heb.”

De optio knikte en maakte een aantekening met zijn stylus op het schrijfplankje. “Wat was de reden van je aanwezigheid op het schip?”

“Toen ik vijf jaar geleden afzwaaide uit het leger, vestigde ik me als handelaar bij het castellum van Nigropullum. Jammer genoeg lukte het niet best met het zakendoen en ook kon ik niet goed meer wennen aan het burgerleven. Daarom besloot ik te proberen weer dienst te nemen en dat kan volgens mij het best in Noviomagus. De Zwaan was het eerste schip dat stroomopwaarts voer, van daar...”

Weer maakte de optio een aantekening. “Vertel mij nauwkeurig wat er is gebeurd met het schip!”

“We waren de hele dag tegen de stroom op aan het ploeteren geweest, maar eindelijk zagen we de rookpluimen van Fletio. Ik verheugde me al op een bezoek aan het badhuis! We hebben behoorlijk zitten zweten, weet u...het was de hele dag drukkend warm geweest en zelfs de vogels waren te lui om te vliegen! Maar toen we de aanlegsteiger naderden, sloeg plotseling het weer om en brak er een kolossaal onweer los. Donar had blijkbaar op ons zitten wachten!”

De optio keek hem even niet-begrijpend aan. “Donar? O, je bedoelt Taranis, de dondergod!”

“Ja, u gebruikt de Gallische naam omdat u Bataaf bent. Friezen gebruiken altijd de Germaanse naam: Donar. In ieder geval werden we verblind door een striemende regenbui en er kwamen een paar hevige windstoten over ons heen. De schipper moet iets geraakt hebben...het schip maakte een ruk naar rechts, stuurboord noemen ze dat, geloof ik.

Het helde over en begon water te maken. Ik rende naar de kajuit van de schipper om mijn zwaard en dolk te pakken; die had ik bij inscheping moeten inleveren. Gelukkig vond ik ze direct, maar ik stootte mijn hoofd keihard tegen een kastje en even later spartelde ik in de Rijn.” Werktuigelijk raakte hij even de schram op zijn voorhoofd aan.

“Ik zie zelfs nog wat van de blauwe verf in de wond zitten,” zei de optio meelevend, “laat onze legerarts er straks even naar kijken...Weet je wat de Zwaan aan boord had? Was hij te zwaar beladen?”

“Voor zover ik weet waren er wat privé-zendingen van legionairs uit Matilo en Albaniana, aan hun familie stroomopwaarts in Germania. Verder werd er in Nigropullum wat legerpost aan boord gebracht. In het ruim lag een bescheiden hoeveelheid graan, ik geloof voor het garnizoen van Fectio. Die zullen dus nu wel honger hebben...”

De optio kraste nog wat gegevens in de harde was en klapte de wastafeltjes dicht.

“Je gegevens zijn een aardige aanvulling op de verklaringen van de schipper en zijn helper. Ik denk dat ik hiermee mijn rapport aan de bevelhebbers wel kan voltooien.

Dank voor je medewerking.

Laat je kleren drogen en kom maar even goed tot rust. Je hoeft overigens niet helemaal naar Noviomagus want ik denk dat we je hier goed kunnen gebruiken. Er worden hier nogal wat diensten gedraaid in de wachttorens langs de grensweg. Een ervaren veteraan zoals jij kan een welkome aanwinst zijn. Ik geef je naam door aan onze administratie, meld je daar maar zodra je wat op orde bent. Je kunt gaan.”

Barba stond op, sprong in de houding en salueerde. “Dat is een geluk bij een ongeluk, als u mij toestaat dat te zeggen. U zult er geen spijt van krijgen: Fletio zal veilig zijn zolang ik waak!” De optio knikte glimlachend en Barba maakte rechtsomkeert.

Hans Doornweerd – Latifundium ad Flevum (LatAF)

VERHAAL